

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Białymstoku
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3
- 15 -

PS.I.JŻ.0932/7/2010

Pani
Dorota Barbara Salik
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Sztabinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) w związku z § 9 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz.543 z późn. zm), pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku przeprowadzili w Gminnym Ośrodku Pomocy, kontrolę problemową w dniu 9 czerwca 2010 roku w zakresie prawidłowości realizacji zadań gminy wynikających z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w okresie od 1 stycznia 2010 r. do dnia kontroli do dnia kontroli w zakresie realizacji Programu oraz od dnia 1 stycznia 2009r. do dnia kontroli w zakresie sprawozdawczości.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Panią w dniu 5 lipca 2010 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Do treści protokołu nie wniesiono uwag, ani zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z **nieprawidłowościami**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztabinie jest jednostką organizacyjną Gminy Sztabin utworzoną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i bezpośrednio realizującą program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm. Program realizowany jest na mocy Porozumienia nr PS.I.JŻ.3050-101/2010 zawartego 22 stycznia 2010 roku pomiędzy Wojewodą Podlaskim, reprezentowanym przez P. Andrzeja

Kozłowskiego Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW, a Wójtem Gminy Sztabin, Panem Tadeuszem Dragiewiczem.

GOPS w Sztabinie zapewnia pomoc w zakresie dożywiania zarówno dzieciom do 7 roku życia, uczniom do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, jak również osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym oraz niepełnosprawnym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztabinie realizuje Program w 8 szkołach w tym znajdujących się na terenie gminy, jak również w szkołach zlokalizowanych poza nią .

Program realizowany jest w większości w placówkach, które nie posiadają bazy żywieniowej znajdujących się na terenie gminy Sztabin tj. ZSS w Sztabinie, ZSS w Krasnymborze, SP w Jaminach, SP w Jaziewie. Realizuje go również w placówkach, w których istnieje baza żywieniowej oraz odpowiednie warunki do wydawania produktów żywnościowych tj. placówkach spoza terenu gminy Sztabin tj. ZS Sióstr Salezjanek w Suwałkach, ZSS w Lipsku, ACE w Augustowie, ZSR w Sejnach.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy w Sztabinie nie wizytują szkół, w których realizowany jest Program dożywiania dzieci.

GOPS poinformował szkoły o możliwości dożywiania uczniów bez konieczności przeprowadzania wywiadu, zgodnie z art. 6a ustawy o ustanowieniu programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Nie było przeprowadzonej oceny żywienia, posiłki nie były kontrolowane przez Sanepid pod kątem kaloryczności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sztabinie podejmował działania obejmujące rozpoznanie potrzeb w zakresie dożywiania oraz upowszechnienia Programu. W 2009 roku 75% złożonych wniosków o pomoc było wynikiem działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej z własnej inicjatywy.

W okresie objętym kontrolą formami pomocy w ramach Programu były zasilki celowe na zakup posiłku lub żywności, dożywianie w postaci kanapek/bulek, mleka, oraz ciepłych posiłków. Wg stanu na dzień kontroli z posiłku w szkołach prowadzących dożywianie skorzystało 189 dzieci. Dla 26 dzieci jest to posiłek w formie gorącego posiłku. W tej formie dożywiani są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, część z nich spożywa posiłki w stołówkach na terenie tych szkół, pozostali dożywiani są w barach restauracyjnych na terenie miasta, w którym się uczą, ponieważ ich szkoły nie prowadzą stołówek.

Pozostałe dzieci w liczbie 163, dożywiane są wyłącznie w postaci suchego prowiantu, w szkołach znajdujących się na terenie Gminy Sztabin.

W stosunku do pozostałych beneficjentów Programu wymienionych w art. 3 pkt.1 c ustawy o ustanowieniu Programu, w tym 13 osób chorych i 47 osób niepełnosprawnych, Ośrodek wypłaca zasilki celowe na zakup posiłku lub żywności. W badanym okresie gorące posiłki nie stanowiły formy pomocy udzielanej w ramach Programu beneficjentom określonym w art. 3 pkt.1 c ustawy o ustanowieniu Programu, pomimo, iż na terenie gminy Sztabin funkcjonują 2 restauracje.

W roku szkolnym 2009/2010 uczniowie Szkoły Podstawowej w Jaziewie, Szkoły Podstawowej w Jaminach, Zespołu Szkół Samorządowych w Sztabinie oraz Zespołu Szkół Samorządowych w Krasnymborze nie mieli zapewnionych posiłków wraz z rozpoczęciem roku szkolnego, nie przyznano im rodzinom zasiłków celowych na ten okres.

W Szkole Podstawowej w Jaziewie, Szkole Podstawowej w Jaminach i Zespole Szkół Samorządowych w Sztabinie dzieci nie były dożywiane w okresie całego roku szkolnego. Dożywianie zakończono przed końcem roku szkolnego - 30 kwietnia w Szkole Podstawowej w Jaziewie, 28 maja w Szkole Podstawowej w Jaminach i Zespole Szkół Samorządowych w Sztabinie. Nie przyznano rodzicom dzieci uczęszczających do tych szkół zasiłków celowych do dnia zakończenia roku szkolnego.

Informacje o realizacji Programu w 2009 i 2010 r. (w formie sprawozdań wysyłanych w wersji papierowej oraz elektronicznej – za pośrednictwem systemu gSAC) zostały przekazane do Wojewody Podlaskiego w terminach określonych w § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006 roku w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:

Stwierdzono następujące nieprawidłowości przy wykonaniu ww. Programu:

- w placówkach znajdujących się na terenie gminy Sztabin dzieci dożywiane były w formie suchego prowiantu, co jest niezgodne z § 3 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz.186 ze zm.), gdyż pomoc w formie posiłku powinna być udzielana ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego, w celu zapewnienia zdrowego żywienia;
- w 4 placówkach stwierdzono brak dożywiania w okresie całego roku szkolnego, a także w okresie przerwy zimowej (wydano tam w okresie ferii tylko 7 zasiłków celowych), co jest sprzeczne z założeniami Programu, ponieważ poprzez długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży ogranicza się zjawisko niedożywienia (art.2 pkt.2 ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. 267, poz.2259 ze zm.). Osoby wymagające pomocy w trakcie roku szkolnego, powinny taką pomoc otrzymywać również w okresie ferii zimowych i wakacji, bowiem zamknięcie szkół, a w konsekwencji - stołówek szkolnych, nie zwalnia organów samorządu gminnego z obowiązku kontynuowania takiej lub podobnej formy pomocy;
- GOPS w Sztabinie nie zapewnia beneficjentom programu ciepłego posiłku ze względu na brak odpowiednich środków w budżecie gminy co jest niezgodne z art. 14 ust.4 ww. ustawy, ponieważ wysokość dotacji na realizację Programu ustalana jest ustalana jest m.in. na podstawie sytuacji finansowej gminy;
- poziom świadczeń w formie zasiłków celowych na zakup żywności finansowanych z Programu jest zbyt wysoki. Ośrodek przyznał pomoc w tej formie, blisko połowie osób objętych Programem w okresie objętym kontrolą, co jest niezgodne z w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego w sprawie realizacji programu (...), w myśl którego, pomoc w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub

żywności, jest przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną.

- brak kompleksowego nadzoru nad realizacją celów Programu w podległych przez gminę placówkach, pracownicy Ośrodka nie wizytowali szkół w których dożywiani są ich podopieczni, zarówno tych znajdujących się na terenie gminy Sztabin, jak również zlokalizowanych poza gminą.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. podjęcie działań w celu dożywiania (zarówno dzieci i młodzieży jak również pozostałych beneficjentów Programu wymienionym w art. 3 ustawy o ustanowieniu Programu(...), zgodnie z wymaganiami określonymi w § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”(Dz. U. Nr 25, poz.186 ze zm.), ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku, eliminując tym samym dożywianie sprzeczne z celami Programu - w postaci suchego prowiantu;
2. przedsięwzięcie kroków do zapewnienie dożywiania w czasie całego roku szkolnego (tj. od dnia jego rozpoczęcia po dzień zakończenia), oraz przerw wakacyjnych i zimowych ograniczając w ten sposób zjawisko niedożywienia, zgodnie z art. 2 pkt. 2 ustawy o ustanowieniu Programu;
3. podjęcie działań w celu uwzględnienia w budżecie gminy Sztabin środków na realizację zadania w wysokości zapewniającej właściwą jego realizację tj. zgodnie z określonymi w art. 2 ustawy celami Programu;
4. realizację zadania określonego w § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego w sprawie realizacji programu (...), w myśl którego, pomoc w formie świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, a także pomoc w formie świadczenia rzeczowego jest przyznawana w przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku byłoby nieuzasadnione z uwagi na sytuację osobistą lub rodzinną;
5. podjęcie działań mających na celu kompleksowy nadzór nad realizacją celów Programu w podległych przez gminę placówkach, w szczególności badanie sposobu wykonywania zadań w zakresie żywienia, organizacji i jakości świadczeń oraz monitorowania potrzeb.

Informując o powyższym, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust.2 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr.175, poz. 1362 ze zm.) oraz § 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23.03.2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz.543 ze zm.), kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o podjętych czynnościach.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej